

Dapli giuvens e dapli pils avanzai

Conradin Klaiss trai bilanza dil cuors da romontsch sursilvan 2019

Conradin Klaiss ha tratg bilanza. El ha menau per l'emprema gada il cuors da romontsch sursilvan.

■ (anr/abc) **Vendergis ei il cuors da romontsch sursilvan dalla Fundaziun Retoromana ius a fin a Glion. La commemoraziun 1969–2019 han participonts e persunal d'instrucziun festivau cun ina tscheina e program a Vattiz/Davos Munts. Il directur Conradin Klaiss trai ina bilanza dallas duas jannas cun 126 participonts.** Il cuors da romontsch 2019 ei ius a fin vendergis suentermiezgi cun ina fiasta communabla. Las scolaras ed ils scolars da tuttas 12 classas ein serimnai ell'aula dalla Casa

Sentupada dallas soras dominicanas da Glion, mintga gruppa ha fatg producziuns ed igl ei puspei stau uras da prender cumiau. *Conradin Klaiss* ei staus responsabels per l'emprema gada per cuors, menaschi ed organizaziun. Duront dieschgis, mintgamai tschun lecziuns a gi, han el e 12 scolastas e scolasts famigliarisau ils 126 participonts cugl idiom sursilvan. Els han buca mo empriu da declinar e conjugar, differenziar verbs, adverbs ed adjectivs. Sper gl'isar la grammatica ein 44 entscheviders seconfruntai culla cul-

tura romontscha sursilvana. 82 persunas han priu part per la secunda tochen la 17avla gada al cuors da romontsch dalla FRR. Ina participonta ha manegiau ch'ei seigi sco ina droga, mintg'onn traigi puspei da s'entupar culla «famiglia» dil cuors da romontsch.

Dapli per avanzai

Il directur Klaiss ha puntuau la cuminnonza, il sesentir da casa, sco la fermezia centrala dil cuors da romontsch dalla Fundaziun Retoromana. Ell'analisi dil

cuors 2019 vesa el in potenzial tiel nivel dils avanzai: «El nivel otg ein otg personas separticipadas. Siat da quellas han gia reservau il termin pil cuors 2020. Ellas fagessen bugen il pass el proxim nivel nov, leu ei il plaz denton limitaüs.» Per consequenza stoppi el ponderar da slargiar la purschida pils avanzai. Uonn ha il cuors menau treis classas cun entscheviders. Gl'onn proxim dat ei probabel era treis classas cun participonts che vulan conversar, isar e glimar il romontsch plidau. «Quei dat la pusseivladad da rumper si la structura e far tiels avanzai inagada enza tgei auter», declara Klaiss.

Sonda vargada ei il menader s'entupaus cun sia squadra per analizar gl'andament ed entscheiver a planisar il cuors 2020. Midadas essenzialas e pli vastas vegn ei buc a dar. Ina massa resuns positivs confermien che quei seigi buca necessari. Cun duas jamnas cuors vegnan ils plazz da participonts ad esser limitai sin maximal 140 personas. Igl ei la devisa da tener l'atmosfera famigliara ed intima. Ina dallas finamiras pudess ei esser da plidentar dapli il sector dils giuvens. Uonn

ei la media dalla vegliadetgna stada 54 onns, igl onn avon fuva ei stau 47.

Era la collaboraziun culla Casa Sentupada seigi eccellente e secumprovi, conferma Klaiss. Vinavon vul el luvrar cul «Menzli» sco mied d'instrucziun. Igl ei il cuors da romontsch sursilvan da *Gieri Menzli* che la Ligia Romontscha ha ediu igl onn 1988, quei mied fundamental vegn a restar sco basa dall'instrucziun pils differents levels. Vitier produceschan ils scolasts mintg'onn agens fepls ed informaziuns per l'instrucziun. Resuns ordvart positivs ha il cuors era retschert pil program accumpignont. Quel ei buca staus pulpius, gest perquei ein las seras stadas visitadas fetg bein. Ina sera ein ils participonts s'entupai cul producent da films *Gieri Venzin* ed il cavacristallas *Dosi Venzin*. Ina ulteriura sera intima romontscha ei stada cul cantatur *Thomas Cathomen* alias Tumasch è. Lu han las troccas buca muncau, vitier ha il redacur dil DRG, *Ursin Lutz*, presentau il DRG online sco pli grond scazi da lungatg e cultura romontscha.